

دیرینه‌شناسی گیاهی

دکتر فاطمه واعظ‌جوادی

مرکز نشر دانشگاهی

دیرینه‌شناسی گیاهی
تألیف دکتر فاطمه واعظ جوادی

ویراسته دکتر سروش مدبری

طراح جلد: سمیه عابدینی

نسخه پرداز: منیژه حق‌نژاد

حروفچین: داوود ربیعی

ناظر چاپ: علی صادقی

مرکز نشر دانشگاهی

چاپ اول ۱۳۸۶

تعداد ۲۰۰۰

لیتوگرافی: سعید

چاپ: قنبری

حق چاپ برای مرکز نشر دانشگاهی محفوظ است

فهرست‌نویسی بیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: واعظ جوادی، فاطمه

عنوان و نام پدیدآور: دیرینه‌شناسی گیاهی / فاطمه واعظ جوادی؛ ویراسته سروش مدبری.

مشخصات نشر: تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: شش، ۱۲۶ ص: مصور.

فروست: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۵. علوم زمین و محیط‌زیست؛ ۲۲.

شابک: 964-01-1275-5

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۱۵] - ۱۲۲.

موضوع: دیرین گیاهشناسی.

شماره افزوده: مرکز نشر دانشگاهی.

رده‌بندی کنگره: Q9۰۰۵ و ۲۵۹

رده‌بندی دیویی: ۵۶۱/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۴۸۷۳۶

فهرست

پنج	پیشگفتار مؤلف
۱	۱ کلیات
۱۰	۲ شاخه پسيلوفيت
۱۷	۳ شاخه اسفوفيتا
۳۰	۴ شاخه ليکوفيت
۴۲	۵ شاخه فيليکوفيت
۶۳	۶ شاخه پتریدوسپرموفيت
۸۳	۷ شاخه سيکادوفيت
۹۶	۸ شاخه گيمنگکوفيت
۱۰۱	۹ شاخه کنيفروفيت
۱۰۶	منابع
۱۱۲	واژه‌نامه و فرهنگ اصطلاحات

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار مؤلف

دیرینه‌شناسی دانش مطالعه آثار خلقت خداوند در پیشینه سنگی حفظ شده در پوسته زمین است و مشاهده اینکه زنجیره حیات در چه شرایطی نشو و نما می‌کرده و چه عواملی باعث شکوفایی و یا نابودی آنها شده است. در واقع با مطالعه این شرایط و شواهد، و مقایسه آن با زمان حال نه تنها می‌توان به برخی از رازهای حل نشده در مورد آنها پی برد، بلکه می‌توان از آن برای حل برخی مسائل و مشکلات موجود در جمعیت جانوری و گیاهی کنونی هم کمک گرفت، از جمله مطالعه گونه‌های در خطر انقراض که تعداد آنها به‌ویژه در سالهای اخیر رو به افزایش نهاده است.

دانش دیرینه‌شناسی از زمینه‌های علمی به نسبت قدیمی است و آنچه که موضوع این کتاب را تشکیل می‌دهد، یعنی دیرینه‌شناسی گیاهی با توجه به اهمیت علمی و کاربردهای بسیار، می‌تواند اهمیتی بسیار بیش از آنچه که به‌ویژه در جامعه علمی ما دارد، داشته باشد. شاید یکی از دلایل این امر، نبود یک کتاب جامع و کامل در این زمینه و انگشت‌شمار بودن متخصصانی است که در این شاخه به تحقیق می‌پردازند.

این نکته از یک طرف و اشتیاق دانشجویان به فراگیری این شاخه علمی از طرف دیگر، نگارنده را بر آن داشت تا اقدام به نگارش کتاب حاضر نماید که ضمن روزآمد بودن مطالب و پوشاندن کلیه رده‌های گیاهی مهم، بتواند نیاز دانشجویان دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد زمین‌شناسی و زیست‌شناسی را برآورده نماید.

در تهیه این کتاب ابتدا فصلی به چگونگی شناسایی گیاهان اختصاص یافته تا دانشجویان دیدگاهی علمی به رده‌بندی و تشخیص تفاوت‌های گیاهان کسب کنند. در ادامه سعی شد تا رده‌بندیهای گیاهان از اولین گیاهان فسیل گزارش شده خشکی آغاز شود. به این منظور رده‌بندی گیاهان از نهانزادان آوندی پست آغاز شد و تا بازدانگان خاتمه یافت.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از تمامی دست‌اندرکاران مرکز نشر دانشگاهی به خاطر فراهم آوردن زمینه چاپ کتاب و از جناب آقای دکتر سروش مدبری به خاطر ویرایش متن تشکر نمایم.